

Influenza bij paarden in Nederland – voor dierenartsen

22-12-2018

Op dit moment heerst er in Nederland op een fors aantal grotere en kleinere stallen influenza. Voor zover we weten vooral in het zuiden maar ook in het midden van het land. Dit betreft zowel goed gevaccineerde topstallen als minder gevaccineerde stallen.

Het lijkt er op dat deze infectie vanuit een concours eind november in Parijs is meegebracht, maar daarnaast op meer grote evenementen al (subklinisch) heeft gespeeld.

Niet alleen minder goed gevaccineerde paarden of ongevaccineerde paarden, maar ook goed gevaccineerde paarden krijgen ziektesymptomen. Het lijkt erop dat paarden die langer dan 6 maanden geleden zijn gevaccineerd meer problemen lijken te ontwikkelen dan paarden die recent zijn gevaccineerd (op een goede basisvaccinatie).

Het advies is om stallen waar een griepuitbraak heerst te sluiten (geen paarden erbij en geen paarden eruit). Verder is het zinvol om d.m.v. een neusswab van paarden met koorts de diagnose zo snel mogelijk te laten bevestigen. Een goede en kosteneffectieve methode is om van maximaal drie paarden met recente verschijnselen neusswabs te nemen en deze in te sturen voor gepoold onderzoek met influenza PCR. Het insturen van een neusswab geeft niet alleen informatie over het wel/niet positief testen op equine influenza, maar als het monster naar de Gezondheidsdienst voor Dieren te Deventer wordt gestuurd, wordt ook geprobeerd om uit PCR positieve monsters het oorzakelijke virus te kweken en in samenwerking met internationale OIE referentielaboratoria het virus te sequencen zodat beter beoordeeld kan worden of de momenteel beschikbare vaccins voldoende matchen met de op dit moment circulerende virussen. Daarnaast wordt nauwkeurige klinische en epidemiologische informatie, met name de vaccinatiestatus van de paarden waarvan monsters ingestuurd worden zeer op prijs gesteld..

Bij paarden en ezels worden vooral twee subtypen van influenza A virussen gezien: H7N7 en H3N8. H7N7 is wereldwijd al vele jaren niet meer geïsoleerd en wordt als uitgestorven beschouwd. De H3N8 equine influenza virussen hebben zich ontwikkeld in een Euraziatische en Amerikaanse lijn, waarna vervolgens zich weer sublijnen ontwikkeld hebben. In het laatste decennium is de zogenaamde Florida sublijn zeer dominant geworden, waarbinnen zich weer twee zogenaamde clades ontwikkeld hebben. Sinds 2010 wordt door het OIE Expert Surveillance Panel on Equine Influenza Vaccine Composition al aangegeven dat het niet meer nodig is om H7N7 virussen of H3N8 virussen van de Euraziatische lijn in vaccins op te nemen, omdat deze virussen al jaren niet meer circuleren. Dit panel adviseert tevens dat vaccins representanten van zowel clade 1 als clade 2 virussen van de Florida sublijn zouden moeten bevatten. Op dit moment is nog niet bekend welk type influenza nu circuleert in Nederland.

De behandeling van equine influenza bestaat uit NSAID's en clenbuterol. Daarnaast zijn écht voldoende rust en goede verzorging en voeding heel belangrijk. Goede ventilatie (geen tocht) is van groot belang om secundaire problemen te voorkomen. Soms willen de paarden slecht eten om reden van een ernstige pharyngitis en slobber et cetera kan dan behulpzaam zijn. Bij secundaire bacteriële problemen is TMPS (30 mg/kg 2dd oraal) een goede keuze. De infectie snel onderkennen en de paarden voldoende rust geven kan de hersteltijd aanmerkelijk verkorten.

Het is van groot belang stalhouders en individuele eigenaren erop te wijzen dat bij verdenking op een stalinfectie toch op pad gaan naar andere bedrijven of wedstrijden uitermate onverantwoordelijk is. Equine influenza is duidelijk 'besmettelijker' dan rhinopneumonie omdat het virus zich makkelijker verspreidt, zowel aergeen (vooral een paard dat hoest verspreidt veel virusdeeltjes) maar ook via handen,voer- en drinkbakken of andere zaken.

We proberen een overzicht te maken waar in Nederland allemaal problemen zijn en stellen meer informatie, die natuurlijk vertrouwelijk wordt behandeld, erg op prijs. Dierenartsen kunnen op werkdagen tussen 15:00 uur en 17:00 uur ook contact opnemen met de Helpdesk Paard telefoonnummer 0900-7100 000 (optie 5).

Prof.dr. Marianne Sloet – Faculteit Diergeneeskunde, Utrecht – m.sloet@uu.nl

Dr. Kees van Maanen – Gezondheidsdienst voor Dieren, Deventer – c.v.maanen@gddiergezondheid.nl